

IKKI KOPPSETAST

hefur spurt framkomnar spurningar verða teir lítils-gjördir.

- Læknin hjá mær ristir við høgðinum tá vit tosa um koppseting, sigur Sylvia.

Hetta ger fjøldin eisni, heldur hon. Tey sum hon hevur tosað við, sum eru

fyri koppseting hava ikki tikið sær stundir til, at seta seg inni evnið, sigur hon. Tey sum eru ímóti, har-

afturímóti, hava roynt at sett seg inni tað, men hvørgin teirra kemur til botns í hesum, sigur hon sannførd.

Tá læknar og onnur sláa so hart ímóti hennara stúran og ikki taka hana í álvara, tá kennir hon seg ikki hoyrda, sigur hon.

Sylvia nevnr tvey dømi sum tykjust henni lógin. Eitt er at øll børn verða koppsett fyri reyðlingar í MFR koppsetingini. Tað er ikki deyðiligt, men tað er farligt fyri fostur í móðurlívi, um ein mamma fær reyðlingar. Hví fáa dreingjabørn hesa koppsetingina, spyr Sylvia.

Eitt annað dømi er koppsetingin Hepatitis B sum kom í koppsetingarætlanina í ár. Hepatitis B er brunni í livrini og er ein kynsborðin sjúka, og sum eisini smittar gjøgnum sproytinálir. Hesa koppsetingina fáa pinkubørn saman við kykhosta koppsetingini. Hon skilir ikki hví pinkubørn verða koppsett móti kynsbornum sjúkum.

Sylvia Thomsen kennir seg ikki tryggja við verandi koppsetingarætlanina, sum verður bjóðað.

-Órinsverjan hjá so lítlum børnum ikki er ordiliga kom-in upp at virka, og møguleikin at koppsetingin elvir

til langtíðar varðandi órin-verju, er sera lítil. Børn undir eitt ár fáa í størsta munin órinverju frá mammuni við bróstamjólkini, tí kroppurin ikki er fóruvur fyri at útvikla hetta.

Sylvia sigur at hon er ikki bangin fyri barnasjúkunum, sum børnini kunnu fáa, tí tær eru ikki deyðligar.

- Um møguleikin at verða smittaður er líka lítill sum at fáa hjáárin, so velji eg heldur, at børnini ikki fáa hjáárin, sigur hon.

annikak@sosialurin.fo

barnaskjúkur

koppsett verður ímóti eru sera ótespiligar og hon ynsk-ir ikki at dóttir hennara fær hesar sjúkurnar, sigur hon.

Vistfrøðisforeldur eru eitt tíðarrák

Sjálv skilur hon ikki hví sum-mi foreldur velja koppseting frá. Hon samanber rørslu-na av foreldrum sum velja koppseting frá við vist-frøðiligu rørsluna, sum er uppi í tíðini. Hóast Rannvá keypir vistfrøðiligt grønmæti og annan mat, so verður heit-ið vistfrøði ofta misnýtt til marknaðarføring.

Hesi foreldrini, sum ikki koppseta børn síni eru av miðlunum doypt vistfrøðis-foreldur, og hesi hava í summum førum sjúkuketur,

ið gera at tá eitt barn verður smittað við eini sjúku verða øll sum eru partur av ketuni uppringd, og hesi fara so heim til sjúka barnið við børnum sínum, soleiðis at tey eisini kunnu verða smittað við sjúkuni. Hetta er gjørt soleiðis at tey ikki verða smittað av sjúkuni tá tey gerast vaksni, greiðir Rannvá frá.

Um børnini so til dømis vera smittað við difteri, sigur Rannvá, mugu tey í summum førum fáa antibiotika. Har kann man so aftur siga, at antibiotika eisini kann hava hjáárin við sær, og harafturat eisini drepur ella forðar fyri vøkstri av bakterium. Eisini teimum, ið eru umráðandi fyri kroppin at hava, og sum

berjast ímóti fremmandum og sjúkuelvandi bakterium. Hvat er tá vunnið, spyr Rannvá.

Hevur álit á kanningunum

Ein av grundgevingunum hjá foreldrum sum velja koppseting frá er at farma-seutisku fyrítøkurnar eru óálítandi og hava ávirkan á allar kanningarnar, sum vera gjørdar um koppseting, tí tey stuðla kanningunum fíggjarliga.

Rannvá sigur, at sjálvsagt skal man ikki hava blint álit á kanningar framdar av menniskjum, tí vit kunnu øll litast av ymiskum, so sum peningi, umstøðum og arvi. Tó heldur Rannvá ikki

at ein skal finnast at farma-sevtisku firmunum og koma við eini niðurstøðu sum sigur at allar kanningar eru partiskar við tí endamáli at fáa pluss á botnlinjuni.

Vit arbeiða øll fyri eina løn, og tað gera tey, ið arbeiða við at menna heilivág eisini, greiðir Rannvá frá. Soleiðis er samfelagið hjá okkum uppbyggt, og tað er órealistiskt at halda at hetta broytist, hóast tað kundi verið ein ynskistøða.

- Um peningur ikki skal hava nakran týðning yvir-høvur fyri farmasevtisk firmu og tey bert skulu ar-beiða fyri at verja okkum fyri sjúkum og ikki hugsa um vinnig, má nógv av tí, ið heimurin í dag er grundaður á umleggjast, sigur hon.

Ein onnur grundgeving hjá foreldrum sum ikki kopp-seta børnini er, at í koppset-ingunum eru eitrandi hjálpi-evni sum verða sproytað inn í æðrarnar hjá pinkubørnum,

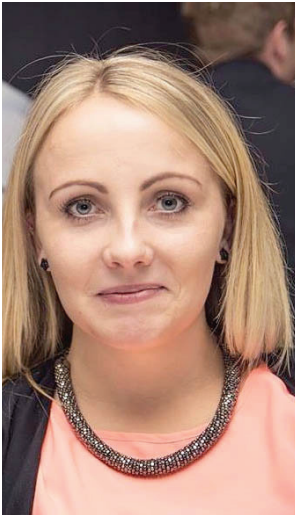
og sum kann elva til autismu og aðrar sjúkur.

Rannvá sigur at hesin óttin er ógrundaður, og at vit altíð mugu kanna hvør kemur við hesum upplýsing-unum, og savna okkum vitan innan evnið.

Koppsetingar eru ikki lítalesar, og av og á stand-ast hjáárin av teimum. Hetta vísa framleiðarar av koppsetingarevnunum eisi-ni á, sigur Rannvá. Tó eru nógv ræðusøgur um, hvat koppseting hevur elvt til, ið læknávisindin síðani hevur mótprógv, og tískil má skiljast ímillum hvat vit taka til okkum og ikki, sigur hon.

Eitur er í øðrum enn bert heilvági. Eitur er eisini í mati, so sum svínakjøti og grind, grønmæti og frukt, sigur Rannvá.

Tað er umstrítt at halda at ókoppsett børn eru betri fyri enn koppsett børn. Hetta er ikki vísindaliga prógv, sigur Rannvá.

- Tað er umráðandi hjá okkum foreldrum at meta um, hvat vit halda vera best og rættast fyri børn okkara. Avgerðin um hvørt børn okkara skulu koppsetast ella ikki, er ein stór avgerð og tí skulu vit vera upplýst og halda fram at kjakast um evni sum hetta, sigur hon til endans.

annikak@sosialurin.fo